
Standard zanimanja

KONOBAR

BANJA LUKA, 2014. GODINE

STANDARD ZANIMANJA

Naziv porodice zanimanja	<i>Ugostiteljstvo i turizam</i>
Naziv zanimanja	Konobar
Nivo	<i>III</i>

I dio:

1. Opis zanimanja

Konobar radi u ugostiteljskim objektima: hotel, motel, hostel, pansion, restoran, kafana, bar, bife, kafe, picerija, fast food, slastičarna i slično, kao i u ugostiteljskim objektima u prevoznim sredstvima (voz, brod, i sl.).

Osnovni posao *konobara* je pružanje usluga posluživanja hrane i pića u ugostiteljskim objektima. Pored osnovnog posla, zanimanje *konobar* uključuje i druge poslove vezane uz posluživanje gostiju kao što su postavljanje stolova i njihovo pospremanje, te ispostavljanje računa i naplata usluga. Nakon pravovremeno obavljenih pripremnih radova, *konobar* dočekuje i smješta gosta, prima narudžbu i predaje istu osoblju u kuhinji i/ili na šanku.

Od *konobara* se zahtijeva da pravilno postavi pribor (servis) za pojedine obroke i različite načine posluživanja u zavisnosti od poslovanja, posluži sve vrsta jela, pripremi određena jela pred gostom, posluži pića i napitke, naplati konzumaciju, isprati gosta i blagovremeno apservira i pospremi radni prostor nakon ispraćaja gosta.

Bez obzira u kojoj vrsti ugostiteljskih ili drugih objekata *konobar* radi, očekuje se da bude ljubazan, tačan, brz i komunikativan, da korektno pruži traženu uslugu i da pri tome boravak gostima učini što ugodnijim. U raznolikosti poslova *konobara* postoje i poslovi koji imaju posebne zahtjeve kao što su: dočekivanje gostiju na ulazu u objekat, pratnja do stola, pridržavanje stolice pri sjedanju, pomoć pri odlaganju garderobe, te savjetovanje pri izboru jela (specijaliteta kuće i sl.).

Za obavljanje poslova u zanimanju *konobar*, poželjna je fizički zdrava i psihički stabilna osoba što podrazumijeva opštu tjelesnu spretnost, urednost, ljubaznost, komunikativnost i prijatan izgled. Za ovo zanimanje obavezan je sanitarni pregled.

2. Grupe poslova, ključni poslovi i aktivnosti

Grupa poslova	Ključni poslovi	Aktivnosti
Analiza, planiranje i organizacija rada	Planiranje, organizovanje i analiziranje vlastitog rada	<ul style="list-style-type: none"> - Pripremati plan rada - Organizovati rad pomoćnog osoblja - Planirati i upravljati vremenom - Pregledati dnevnu ponudu – jelovnik, meni kartu, cjenovnik pića i vinsku kartu - Pregledati rezervacije i potrebe posebnih narudžbi
Priprema radnog mjesta	Pripremanje radnog prostora	<ul style="list-style-type: none"> - Pripremati sredstva za rad, alate i pribor zavisno od vrste i načina pružanja usluge - Pripremati restoransku salu (ravnanje stolova, stolica, postavljanje rublja, pribora, dekoracija, konobarskog radnog stola, švedskog stola ...) - Pripremati konobarski radni prostor (office) - Vršiti pregled stanja zaliha robe, pića, napitaka u točionici pića - Pratiti tok pripremnih radova
Operativni poslovi	Prijem i smještaj gosta	<ul style="list-style-type: none"> - Dočekivati gosta - Pozdravljati gosta - Smještati gosta
	Primanje narudžbe	<ul style="list-style-type: none"> - Prezentovati dnevnu ponudu - Davati sugestije gostu pri izboru narudžbe - Preuzimati narudžbu od gosta - Predavati narudžbu proizvodnim odjeljenjima (kuhinji i/ili točionici pića) - Učestvovati u dogovaranju ponude-menija za svečane i vanredne obroke
	Pripremanje i točenje pića i napitaka u točionici pića	<ul style="list-style-type: none"> - Trebovati i preuzimati namirnice, piće i sredstva za rad - Prezentovati, otvarati i točiti piće i napitke - Pripremati mješana pića / koktele i posluživati ih u odgovarajućim čašama sa dekoracijom

		<ul style="list-style-type: none"> - Pripremati napitke - Usluživati piće i napitke gostima za šankom - Izdavati pića i napitke prema narudžbi
	Usluživanje pića i napitaka	<ul style="list-style-type: none"> - Usluživati aperitive i dižestive - Usluživati alkoholna i bezalkoholna pića - Prezentovati i usluživati vina - Usluživati napitke - Pripremati pića i napitke pred gostom
	Usluživanje hrane	<ul style="list-style-type: none"> - Usluživati predjela (hladna i topla) - Usluživati supe / čorbe - Usluživati glavno jelo (gotovo / po narudžbi) - Usluživati salate / sireve - Pripremati i / ili dogotovljivati jela pred gostom (tranširati, flambirati, filirati) - Usluživati poslastice - Usluživati doručak - Dopunjavati hranu na švedskom stolu - Usluživati na prilagođen način stare i hendikepirane osobe
	Naplaćivanje usluge i ispraćaj gosta	<ul style="list-style-type: none"> - Evidentirati usluge / bonirati - Izrađivati i naplaćivati račun - Provjeravati zadovoljstvo gosta pruženom uslugom - Ispraćati gosta
	Izvođenje završnih radova u radnom prostoru	<ul style="list-style-type: none"> - Predavati pazar - Apservirati stolove - Zamjenjivati upotrebjeno stolno rublje - Polirati i odlagati pribor za hranu i piće
Administrativni poslovi	Praćenje i vođenje propisane dokumentacije	<ul style="list-style-type: none"> - Obavljati prijem i predaju smjene - Voditi knjigu šanka i knjigu trebovanja - Izrađivati i štampati dnevnu ponudu - Obračunavati dnevni promet i voditi knjigu pazara - Popunjavati zapisnik o šteti i/ili nađenim predmetima - Voditi evidenciju o inventaru - Voditi evidenciju ugovorenih vanrednih i svečanih obroka

Komercijalni poslovi	Nema	Nema
Komunikacija i saradnja sa drugima	Uspostavljanje kvalitetne komunikacije sa saradnicima	<ul style="list-style-type: none"> - Razvijati poslovnu saradnju sa nadređenima, saradnicima i pomoćnim osobljem - Rješavati probleme u organizaciji i realizaciji pojedinih zadataka
	Uspostavljanje kvalitetne komunikacije sa gostima	<ul style="list-style-type: none"> - Informisati i savjetovati goste o ponudama i uslugama - Komunicirati sa gostima za vrijeme pružanja usluge na lokalnom i/ili stranim jezicima - Reagovati na žalbe i prigovore gostiju u skladu sa načelima poslovne komunikacije
Osiguranje kvaliteta	Osiguranje kvaliteta i kontrola pruženih usluga / rada	<ul style="list-style-type: none"> - Upotrebljavati inventar, koristiti materijal, vrijeme i energiju u skladu sa propisanim standardima - Usluživati hranu i piće u skladu sa propisanim standardima, sistemima i načinima (HACCP i drugi) - Kontrolisati i ocjenjivati rezultate vlastitog rada
Zaštita zdravlja i životne okoline	Primjena zdravstvenih, sanitarnih i higijenskih propisa i mjera zaštite na radu	<ul style="list-style-type: none"> - Održavati prostor i inventar u skladu sa postojećim sanitarno-higijenskim propisima - Održavati ličnu higijenu - Koristiti sredstva zaštite na radu - Sortirati i propisno odlagati otpatke u procesu rada - Ukazivati prvu pomoć gostu u slučaju potrebe

3. Poželjni stavovi

Poslovi *konobara* zahtijevaju efektivno korištenje radnog vremena i spremnost na produženo i neujednačeno trajanje radnog vremena. Od *konobara* se očekuje da ispolji pozitivan odnos prema profesionalno etičkim normama i vrijednostima i odgovorno izvršava radne zadatke samostalno i u timu. Prilikom rukovanja opremom, inventarom i sredstvima za rad ispoljava pozitivan odnos prema značaju tehničke i funkcionalne ispravnosti i pokazuje smisao za estetiku.

Konobar treba da ima dobro pamćenje, a u komunikaciji sa gostima, radnim kolegama i osobljem ispoljava visok nivo tolerancije, ljubaznost, fleksibilnost, vedar duh i topao ljudski odnos. Svjestan je značaja očuvanja i zaštite životne sredine i primjene sanitarnih i zdravstvenih mjera. Pokazuje spremnost za primjenu i sticanje novih znanja, učenje stranih jezika i primjenu savremenih tehnologija.

4. Radno okruženje i uslovi rada

Konobar radi u raznim vrstama ugostiteljskih objekata u propisanoj radnoj odjeći, u različitim okruženjima i uslovima rada.

Najčešće radi u zatvorenim i ugodnim prostorima. Veći dio radnog vremena provodi u kretanju, noseći teret.

Često radi noću, vikendima i praznicima, sezonski, sa promjenljivim rasporedom radnog vremena uz neujednačeni radni ritam koji je uslovljen frekvencijom gostiju i organizacijom rada.

5. Povezanost sa ostalim zanimanjima

Zanimanju *konobar* su bliska zanimanja (imaju zajedničke –generičke stručne kompetencije): ugostiteljski tehničar, kuhar i poslastičar.

Zanimanje *konobar* je povezano sa zanimanjima koja su vezana za radna mjesta: šef sale, recepcioner, menadžment restorana/hotela, pomoćno osoblje, osoblje na održavanju i ostala zanimanja iz oblasti ugostiteljstva i turizma.

II dio:

IDENTIFIKACIJA STRUČNIH KOMPETENCIJA (znanja, vještina i stavova)

Za uspješno izvođenje poslova / zadataka / aktivnosti, opisanih u dijelu I, potrebna su znanja, vještine i lične kompetencije (stavovi):

Znanje - lice mora znati da:	Vještine - lice mora biti sposobno da:	- Lične kompetencije:
<p><u>Planiranje, organizovanje i analiziranje vlastitog rada</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Utvrdi elemente plana rada - Razlikuje sisteme i načine organizacije rada - Objasni sadržaj dnevne ponude - Objasni procedure rezervacija - Identificira posebne narudžbe	<ul style="list-style-type: none"> - Pripremi plan rada - Izvede efikasnu podjelu radnih zadataka pomoćnom osoblju - Podesi vlastite aktivnosti u skladu sa planom rada - Analizira dnevnu ponudu - jelovnik, meni kartu, cjenovnik pića i vinsku kartu	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Efektivno koristi radno vrijeme</i> - <i>Preuzme odgovornost za svoj rad</i> - <i>Ispolji ljubaznost i fleksibilnost</i> - <i>Iskaže sposobnost za timski rad</i> - <i>Ispolji pozitivan odnos prema primjeni sanitarnih i zdravstvenih mjera</i> - <i>Ispolji pozitivan odnos prema značaju očuvanja i zaštite životne sredine</i> - <i>Ispolji pozitivan odnos prema značaju tehničke i funkcionalne ispravnosti opreme i sredstava za rad</i> - <i>Pokaže spremnost za primjenu i sticanje novih znanja, učenje</i>

<p><u>Pripremanje radnog prostora</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Objasni pojam i funkciju pripremnih radova u ugostiteljskim objektima - Objasni način korištenja sredstava za rad - Razlikuje grupe inventara (opremu, uređaje i sredstva za usluživanje) - Navede sadržaj i redoslijed serviranja na i u servisni sto, pomoćni sto i/ili servirna kolica - Objasni način održavanja inventara - Razlikuje načine pripremanja cvijetnih dekoracija 	<ul style="list-style-type: none"> - Pripremi sredstva, alate i pribor za rad - Primijeni pravila za pripremu restoranske sale - Poravnaj i postavi stolove - Dekoriraj salu i stolove - Pripremi konobarski radni sto - Pripremi mali stolni inventar - Primijeni pravila za pripremu konobarskog office-a - Pripremi sto za samoposluživanje - Primijeni različite tehnike nošenja i postavljanja inventara - Primijeni procedure za pregled stanja zaliha robe, pića i napitaka u točionici pića - Izvede kontrolu toka pripremnih radova 	<p><i>stranih jezika i primjenu savremenih tehnologija</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Ispolji pozitivan odnos prema profesionalno etičkim normama i vrijednostima</i>
<p><u>Prijem i smještaj gosta</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Objasni procedure prijema, prihvata i smještaja gostiju - Navede pravila poslovnog bontona u ugostiteljstvu - Objasni vrste i sadržaj ponude ugostiteljskih objekata - Razlikuje tipove gostiju s obzirom na svojstva i osobnosti ponašanja, kulturu i tradiciju 	<ul style="list-style-type: none"> - Organizuje prijem, prihvata i smještaj gostiju - Primijeni pravila poslovnog bontona pri dočeku i pozdravljanju gosta - Smjesti gosta za slobodan ili rezervisani sto, - Primijeni tehnike uspješne komunikacije u rješavanju konfliktnih situacija - Koristi stručnu terminologiju u ugostiteljstvu na lokalnom i dva strana jezika 	

<p><u>Primanje narudžbe</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Objasni dnevnu ponudu - Navede način prijema / predaje narudžbe - Prepozna osnovne gastronomije 	<ul style="list-style-type: none"> - Prezentuje ponudu jela i pića - Daje sugestije gostu pri primanju narudžbe - Primi narudžbu - Obradi narudžbu za predaju proizvodnim odjeljenjima - Primijeni procedure evidentiranja narudžbe 	
<p><u>Pripremanje / točenje pića i napitaka u točionici pića</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Prepoznaje standarde, protokole, načine preuzimanja i čuvanja namirnica i pića - Odabere način prezentacije pića / napitaka - Objasni postupak pripreme pića / napitaka - Razlikuje načine i vrste dekoracije pića / napitaka - Odabere način usluživanja 	<ul style="list-style-type: none"> - Pripremi trebovanje i preuzme namirnice, piće i sredstva za rad - Izvede prezentaciju pića i napitaka - Koristi sredstva i demonstrira tehnike za pripremu pića / napitaka za usluživanje - Pripremi dekoracije za piće i napitke - Primijeni pravila usluživanja gosta za šankom - Obavi poslove izdavanja pića / napitaka prema narudžbi - Primijeni pravila za čuvanje pića i napitaka 	

<p><u>Usluživanje pića i napitaka</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Razlikuje vrste pića i napitaka - Navede karakteristike (porijeklo) pića / napitaka - Objasni načine usluživanja pića / napitaka (mjere, temperature, itd.) - Klasificira pića po grupama (karta pića, vinska karta, barska karta i cjenovnik pića) - Prepozna normative pića / napitaka - Objasni redoslijed usluživanja pića / napitaka po bontonu i protokolu 	<ul style="list-style-type: none"> - Primijeni tehnike nošenja i serviranja pića / napitaka - Demonstrira tehnike prezentovanja, frapiranja, šambriranja, otvaranja i dekantiranja vina - Primijeni tehnike pripreme pića / napitka pred gostom - Usluži aperitive i dižestive 	
<p><u>Usluživanje hrane</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Objasni tehnike i načine usluživanja jela (bečki, francuski I i II, engleski I i II, ruski) - Klasifikuje hranu i poslastice prema grupama u instrumentima ponude - Navede vrste i sastav doručka - Kratko opiše normative jela i poslastica i način pripreme hrane - Objasni pravila postavljanja pribora - Objasni redoslijed usluživanja jela po bontonu i protokolu - Objasni tehnike dogotovljavanja jela pred gostom (tranširanje, filiranje i flambiranje) 	<ul style="list-style-type: none"> - Koristi tehnike i načine usluživanja jela (bečki, francuski I i II, engleski I i II, ruski) - Kombinuje različite načine usluživanja - Usluži predjela (hladna i topla), supe / čorbe, glavna jela (gotova / po narudžbi, specijaliteti), salate/sireve, poslastice - Usluži doručak - Usluži obrok gostu u sobi (room service) - Pripremi/dogotovi jelo pred gostom (tranšira, filira i flambira) 	

<p><u>Naplaćivanje usluge i ispraćaj gosta</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Objasni proceduru evidentiranja izvršene usluge, ispostavljanja i naplate računa - Navede cijene i načine plaćanja računa - Objasni pravilan način ispraćaja gosta u skladu sa pravilima poslovnog bontona 	<ul style="list-style-type: none"> - Koristi savremene tehnologije (opremu i softver) - Evidentira izvršene usluge (bonira) - Izradi i naplati račun - Procijeni zadovoljstvo gosta pruženom uslugom - Primijeni pravilan način ispraćaja / pozdrava gosta 	
<p><u>Izvođenje završnih radova u radnom prostoru</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Objasni pojam i funkciju završnih radova - Razlikuje načine održavanja pribora za hranu i piće 	<ul style="list-style-type: none"> - Izvrši predaju pazara - Koristi tehnike apserviranja stolova - Sprovede mjere pravilnog održavanja (poliranja) i odlaganja pribora za hranu i piće 	
<p><u>Praćenje i vođenje propisane dokumentacije</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Razlikuje softverske alate i aplikacije za obradu teksta i podataka - Opiše način rada i postupak primopredaje smjene - Objasni procedure vođenja knjige šanka, trebovanja, evidencije prometa i knjige pazara - Navede primjer izrade dnevnih ponuda 	<ul style="list-style-type: none"> - Izvrši prijem ili predaju smjene - Primijeni važeće načine vođenja knjige šanka i trebovanja - Izradi dnevnu ponudu - Obračuna dnevni promet i vodi knjigu pazara - Izradi zapisnik o šteti i/ili nađenim predmetima i vodi knjigu otpisa 	

<p><u>Uspostavljanje kvalitetne komunikacije sa saradnicima</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Kratko opiše načine pravilne komunikacije sa saradnicima - Prepozna način za rješavanje problema u kolektivu - Ukaže na značaj timskog rada - Identificira organizacionu strukturu u preduzeću / kolektivu 	<ul style="list-style-type: none"> - Uspostavi pravilan odnos sa nadređenima, saradnicima i pomoćnim osobljem u skladu sa organizacionom strukturom - Odabere način prevazilaženja nesporazuma u komunikaciji 	
<p><u>Uspostavljanje kvalitetne komunikacije sa gostima</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Objasni gostima ponudu - Objasni gostima ponudu na lokanom i/ili stranim jezicima - Kratko opiše načine reagovanja na žalbe i prigovore gostiju 	<ul style="list-style-type: none"> - Predloži / izloži dnevnu ponudu - Primijeni pravila bontona i dobre komunikacije sa gostima na lokalnom i/ili stranim jezicima - Primijeni načine pravilnog reagovanja na žalbe i prigovore gostiju 	

<p><u>Osiguranje kvaliteta i kontrola pruženih usluga / rada</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Objasni način upotrebe inventara i materijala - Objasni značaj racionalnog korištenja vremena i energije - Prepozna značaj kontrole i ocjene vlastitog rada - Kratko opiše norme osiguranja kvaliteta 	<ul style="list-style-type: none"> - Primjeni tehnike pravilnog rukovanja inventarom - Koristi racionalno materijal, vrijeme i energiju u skladu sa važećim standardima - Izvrši pružanje usluga u skladu sa standardima i važećim sistemom kvaliteta - Primijeni propisane procedure za ocjenjivanje, kontrolu i procjenu vlastitog rada 	
<p><u>Primjena zdravstvenih, sanitarnih i higijenskih propisa i mjera zaštite na radu</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Prepozna mjere sanitarne zaštite - Navede zdravstvene i sanitarno-higijenske propise - Kratko opiše način pravilnog sortiranja otpadaka u procesu rada - Kratko opiše značaj očuvanja i zaštite životne sredine 	<ul style="list-style-type: none"> - Primijeni sanitarno-higijenske propise za održavanje prostora i inventara - Primijeni mjere sanitarne zaštite, zaštite na radu i mjere lične higijene - Sortira i odlaže otpatke u skladu sa načelima očuvanja i zaštite životne sredine 	

<p>Članovi radne grupe za izradu standarda zanimanja</p>	<p><u>Privreda i obrazovanje:</u></p> <p>Dragana Šobota, dipl. ekonomista – sekretar sektora ugostiteljstvo i trgovina Privredne komore RS Goran Grozdanić, kuhar- Hotel Palas, restoran Leonardo Banja Luka Mate Križanac, dipl. ing. - Hercegbosanska županija, Ministarstvo znanosti, prosvjete, kulture i športa Silva Dobraš, profesor - Republički pedagoški zavod RS Violeta Jeftić, profesor - JU Ugostiteljsko-ekonomska škola, Prijedor Mehmed Rahmanović, direktor - JU Mješovita srednja škola, Zenica</p> <p><u>Lokalni eksperti:</u></p> <p>Sanja Lulo Vesna Jevtić</p> <p><u>Agencija za POiS obrazovanje, PJ za SSO:</u></p> <p>Dragana Graonić, dipl. pedagog - zamjenica direktorice Agencije za POiS obrazovanje i rukovodilac PJ za srednje stručno obrazovanje Ljiljana Bošković, dipl. ing. - stručni savjetnik za NPP u SSO Dušan Sarajlić, dipl. ing. - šef odsjeka za VETIS, obrazovanje odraslih i cjeloživotno učenje</p>
<p>Datum izrade standarda zanimanja</p>	<p>2014. godina</p>
<p>Predlagač standarda zanimanja</p>	<p>Radna grupa</p>